

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.396/2022/22. szám

1

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2023. július 6. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberkereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Balassagyarmati Törvényszék 2022. október 10. napján kihirdetett 19.B.113/2020/135. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott magatartását egységesen a Btk. 192. § (2) bekezdés I. és X. fordulataiba ütköző és a (3) bekezdés e) pontra figyelemmel az (5) bekezdés b) pont szerint minősülő emberkereskedelem büntettének minősíti.

A vádlottat a Btk. 192. § (2) bekezdés X. fordulataiba ütköző és a (3) bekezdés e) pontra figyelemmel a (6) bekezdés a) pont szerint minősülő emberkereskedelem büntette miatt emelt vád alól felmentettnek tekinti.

A szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát – a halmazati büntetésre utalás mellőzésével - 8 (nyolc) – 8 (nyolc) évre súlyosítja.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben határozza meg.

Az elsőfokú ítélet bevezető részéből mellözi a 2021. április 20-i tárgyalási nap feltüntetését.

A vádlott tartózkodási helyének feltüntetését mellőzi, tényleges tartózkodási helye: bv. intézet1

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban összesen 35.081 (harmincötezer-nyolcvanegy) merült fel, melynek megfizetésére Terhelt1 vádlottat kötelezi.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

[1] A Balassagyarmati Törvényszék 2022. október 10. napján kihirdetett 19.B.113/2020/135. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat emberkereskedelem és kényszermunka büntette kísérlete [Btk. 192. § (4) bekezdés I. fordulata, (3) bekezdésre figyelemmel az (5) bekezdés a) pont] és emberkereskedelem és kényszermunka büntette [Btk. 192. § (4) bekezdés I. fordulata, (3) bekezdésre figyelemmel az (5) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 6 év szabadságvesztés büntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, a szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani és megállapította, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követően feltételes szabadságra bocsátható. Elrendelte a Salgótarjáni Járásbíróság a 2018. november 5-én jogerős számsor számú végzésével kiszabott 10 hónap, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását. Rendelkezett az őrizetben és letartóztatásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról. A Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál számsor1 szám alatt nyilvántartott és kezelt bűnjelek közül a 2. tételszámon nyilvántartott mobiltelefon lefoglalását megszüntette és Terhelt1 vádlottnak kiadni rendelte, a 3. tételszámon nyilvántartott alufólia lefoglalását megszüntette és elrendelte megsemmisítését. A Salgótarjáni Rendőrkapitányságon nyilvántartott és kezelt számsor2 tételszám alatti dobozban tárolt vér- és vizeletminta lefoglalását megszüntette és elrendelte megsemmisítését. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 558.739 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A Balassagyarmati Törvényszék 19.B.113/2020/135. számú ítélete ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést Terhelt1 vádlott terhére, a kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés súlyosítása végett. A vádlott és a védő az ítéletet tudomásul vették.

[3] A Nógrád Megyei Főügyészség a fellebbezés B.195/2019/126. BTÖ. szám alatti írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a Balassagyarmati Törvényszék a

szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának meghatározása során a súlyosító körülmények lényegében értékelés nélkül maradtak.

[4] A vádlott a maga részéről mindent megtett a bűncselekmény befejezéséhez, mikor kiskorú sértett² sértettet pénzért cserébe szexuális szolgáltatás nyújtására ajánlotta fel tanúlnak, a 2. és a 4. számú tanúknak, ám az ajánlatát ők nem fogadták el. Ez a vádlott részéről befejezett magatartású kísérlet volt, az eredmény elmaradása nem az ő tevékenységen múltott. Ebből kifolyólag nem lehet távoli kísérletnek tekinteni a vádlotti cselekményeket.

[5] A sértetti életkor 18. életévhez való közeledésének és a kiskorúakról való vádlotti gondoskodási kötelezettség fennállásának nem lehet nagy enyhítő nyomatókot tulajdonítani, mivel a gondoskodási kötelezettséget a vádlott ténylegesen nem teljesítette és nem teljesíti.

[6] Mindezek alapján az enyhítő körülmények nyomatóka jóval csekélyebb annál, mint amilyen súllyal azokat a törvényszék értékelte.

[7] A vádlott hosszabb időszakon keresztül próbált pénzhez jutni a sértett kihasználásával. Az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés nem igazodik az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmények jelentős tárgyi súllyához. A halmazati büntetéskiszabási szabályok alapján felemelt büntetési tételkeret középértékétől lefelé történt jelentős eltérést az enyhítő körülmények súlya nem támasztja alá. A büntetési célok maradéktalan érvényesülését csak szigorúbb, a mértékes indítványban megjelölt mértéket elérő vagy azt megközelítő tartamú szabadságvesztés büntetés, valamint ehhez igazodóan a törvényi maximumot elérő vagy ahhoz közelítő tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása szolgálja.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.83/2022/9. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Az ügyészi fellebbezés kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontján alapul, ezért a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének a megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[9] Az elsőfokú bíróság helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést kell kiszabnia, azonban azok tartamának meghatározásakor a csekélyebb súllyú enyhítő körülmények mellett nem vette figyelembe a vádlott terhére jelentkező jelentősebb súlyosító körülményeket, különös tekintettel arra, hogy a vádlott a kiemelkedő tárgyi súllyú bűncselekményeket felfüggesztett szabadságvesztése próbaideje alatt követte el, a többes elkövetési magatartásra és az ilyen jellegű bűncselekmények elszaporodottságára.

[10] A Btk. 79. §-ában írt büntetési célok eléréséhez a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának és azzal arányosan a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának az emelése szükséges.

[11] Ezért indítványozta, hogy a törvényszék ítéletének a Be. 606. § (1) bekezdése alapján történő megváltoztatását és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának súlyosítását, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[12] A védő az írásbeli észrevételében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket hiánytalanul feltárta, nem helytálló az az ügyészi érvelés, miszerint a súlyosító körülmények lényegében értékelés nélkül maradtak. Álláspontja szerint nagy nyomatékkel kell azt értékelni, hogy a vádlott több mint másfél évig állt kényszerintézkedés hatálya alatt. Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés megfelel a Btk. 79. §-ban foglalt büntetési céloknak, ezért indítványozta az ítélet helybenhagyását.

[13] Terhelt1 vádlott írásbeli beadványában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az ítéletet a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljeskörűen bírálja felül, mely kiterjed az ítélet megalapozottságára és a bűnösség megállapítására is. Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetése után jutott tudomására, hogy tanú12 és tanú17 tanúk összebeszéltek és hamis vallomást tettek, illetve tanú12 a neki írt levelekkel befolyásolta abban, hogy ne tegyen ellene feljelentést. Indítványozta tanú18 tanúkénti kihallgatását, aki arra nézve tud nyilatkozni, hogy tanú17 több embernek is felajánlotta Jobbágyiban sértett2t. A 2019. áprilisban történt események kapcsán kifogásolta, hogy tanú12vel szemben nem indult eljárás és nem hallgatták ki gyanúsítottként, mert tanú12 irányította az eseményeket, ő volt a felbujtó, aki jelen is volt a beszélgetésnél és a hangját is hallani a felvételen. Előadta továbbá, hogy

[14] - tanú12 drogot fogyasztott, melyet tanú17től szerzett be és azt feltételezi, hogy nem mindig pénzzel fizetett neki, így fordulhatott elő, hogy tanú17 sértett2t Jobbágyiba vitte, hogy pénzt keressen neki,

[15] - tanú1 bosszúból és haragból tett rá terhelő vallomást, ő soha senkinek nem kínálta sértett2t és semmilyen megállapodás nem volt közte és tanú1 között,

[16] - feljelentéssel élt tanú12 ellen kifosztás, emberkereskedelem, kényszermunka, lopás és rablás miatt, melyet a anonim rendőrkapitányság a számsor3 bü. számú határozatával - mivel bűncselekmény gyanúja hiányzik - elutasította, mert a nyomozó hatóság elfogultan járt el, erről a döntésről csatolta is a határozatot,

[17] - a büntetés kiszabásánál indítványozta figyelembe venni, hogy pánik- és cukorbetegség miatt orvosi kezelés alatt áll.

[18] A nyilvános ülésen a védő az írásbeli észrevételében foglaltakat fenntartotta. A vádlott a nyilvános ülésen személyi körülményeire nyilatkozott, illetve saját védelmében, valamint az utolsó szó jogán az írásbeli beadványával egyező nyilatkozatot tett, melyet annyiban egészített ki, hogy betegségeire hivatkozással indítványozta eggyel enyhébb, fegyház helyett börtön fokozat megállapítását.

[19] A bejelentett fellebbezés az alábbi eredményre vezetett.

[20] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a Be. 583. § (3) bekezdés a) pont alapján kizárólag a kiszabott büntetés neme, mértéke és tartama miatt jelentett be fellebbezést, ezért a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdés alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül, ezen túl a Be. 590. § (5) bekezdés alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálta

[21] - a) az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén

[22] - aa) a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy

[23] - ab) a 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

[24] - b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni,

[25] - c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést, továbbá

[26] - d) a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezést, illetve

[27] - a Be. 590. § (7) bekezdés alapján hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[28] Irányadó volt a

[29] - Be. 590. § (5a) bekezdés, mely kimondja, hogy a másodfokú bíróság az (5) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletét akkor bírálja felül, ha az ítélet megalapozatlanságának vizsgálata nélkül megállapítható, hogy a 607. § (1) bekezdésében, valamint a 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt, és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan eljárási szabálysértés történt, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására.

[30] - Be. 591. § (2) bekezdés a) pont is, melynek értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mivel a fellebbezést kizárólag az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be.

[31] Tekintettel arra, hogy a fellebbező ügyészség kizárólag a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést támadta, a Be. 584. § (3) bekezdés b) pont értelmében fellebbezését a

fellebbezéssel nem érintett rendelkezésre a későbbiekben nem terjeszthette ki, a vádlott és védője pedig az ítéletet tudomásul vették, a másodfokú bírósági felülbírálat nem terjedhetett ki a vádlott írásbeli beadványában a tényállás megalapozottsága, az ügy felderítettsége és a bizonyítékok mérlegelése körében kifejtettek vizsgálatára, mert annak a korlátozott fellebbezés és az abból fakadó korlátozott felülbírálat okán eljárásjogi akadálya volt.

[32] A Be. 567. § (1) és (2) bekezdésben, a Be. 608. § (1) bekezdésben és a Be. 609. § (1) bekezdésben felsorolt eljárási szabálysértések nem róhatók fel, így az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása nem merült fel.

[33] Az ítéltábla álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem volt.

[34] A másodfokú bíróság Terhelt1 vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és korábbi büntetéseire vonatkozó adatokat - melyek a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írtak szerint nem a tényállás részei - pontosítja a nyilvános ülésen tett terhelti nyilatkozat és az erkölcsi bizonyítvány alapján (BH2022. 34.) akként, hogy

[35] - a vádlott élettársi kapcsolata megszűnt, pánikbetegsége mellett cukorbeteg is, melyekre gyógyszeres kezelésben részesül,

[36] - a Salgótarjáni Városi Bíróság a 2010. június 24. napján kelt számsor4 számú ítéletével, mely a Nógrád Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság számsor5 számú határozatával 2011. március 7. napján emelkedett jogerőre, társtettesként, csoportosan elkövetett rablás büntette és bűnsegédként elkövetett súlyos testi sértés büntette miatt 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte a vádlottat. E büntetésből 2014. július 4. napján bocsátották feltételes szabadságra, a feltételes szabadság 2015. szeptember 15. napján telt le, ez a büntetés végrehajtásának utolsó napja is.

[37] A cselekmény elkövetése után

[38] - a Pásztói Járásbíróság a 2020. március 12. napján kelt számsor6 számú ítéletével, mely a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság számsor7 számú határozatával 2020. november 25. napján emelkedett jogerőre, 2017. szeptember 20. napján elkövetett garázdaság és rongálás vétsége, 2017. szeptember és 2018. január 27. napja között folytatólagosan elkövetett szexuális visszaélés büntette és 2018. októberben elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés vétsége miatt 2 év 8 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra, valamint a Btk. 52. § (3) bekezdés szerint végleges hatályú foglalkozástól eltiltásra ítélte. E büntetését 2020. november 26. napján kezdte letölteni, a szabadságvesztés büntetés utolsó napja 2023. július 25. napja. A megalapozott gyanú közlésére 2017. október 20., 2018. január 30. és 2019. március 8. napján került sor.

[39] - a Pásztói Járásbíróság a 2020. november 19. napján kelt és aznap jogerőre emelkedett számsor8 számú ítéletével 2018. június 19. és 24. napja között elkövetett 2 rb. lopás vétsége miatt 90 nap elzárásra ítélte, a megalapozott gyanú közlésére 2018. augusztus 6. napján került sor,

[40] - a Pásztói Járásbíróság a 2020. augusztus 28. napján kelt számsor9 számú ítéletével, mely a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság számsor10 számú ítéletével 2021. május 12. napján emelkedett jogerőre, 2018. december 25. napján elkövetett lopás vétsége miatt 80 nap elzárásra ítélte, a megalapozott gyanú közlésére 2019. január 2. napján került sor.

[41] Az elsőfokú bíróság ítéletének [5] bekezdésében feltüntetett korábbi elítélések közül a másodfokú bíróság mellőzi az alábbi két elítélés adatainak feltüntetését:

[42] - a Salgótarjáni Városi Bíróság a számsor11 számú ítéletével, mely a Nógrád Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság számsor12 számú határozatával 2003. április 7. napján emelkedett jogerőre, 2 rb. lopás büntette miatt 2 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte,

[43] - a Pásztói Járásbíróság a 2016. november 11. napján jogerős számsor13 számú ítéletével súlyos testi sértés büntette, lopás vétsége és garázdaság vétsége miatt 30 nap elzárásra ítélte.

[44] A mellőzést az indokolta, hogy a Btk. 97. § (2) bekezdés 1. mondat értelmében büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat a közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény - így pl. az előéletből fakadó súlyosabb büntetés - az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. Ez alól egyetlen kérdésben lehetséges az eltérés: a Btk. 97. § (2) bekezdés 2. mondata értelmében ugyanis a visszaesés és az ahhoz fűződő, e törvényben meghatározott hátrányos jogkövetkezmények a Be. 389. §-a szerint, az újabb bűncselekmény elkövetéséhez legközelebbi időpontban a bűnügyi nyilvántartásból beszerzett adatok alapján akkor is megállapítandók, ha utóbb ezek az adatok törlésre kerültek (BH2019. 154.) A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény alapján a bűnügyi nyilvántartás a büntetéseket nyilvántartása mellett tartalmazza a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartását is. Ez utóbbi nyilvántartásba egyebek mellett azon személyek korábbi elítéléseivel kapcsolatos adatok kerülnek, akiknek az adatait a büntetéseket nyilvántartásából a mentesítés folytán törölték (2009. évi XLVII. törvény 15. § a) pont). Ha azonban az elítélttel kapcsolatos adatok a mentesítést követően a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartásából is törlésre kerültek, hátrányos jogkövetkezmény ezen elítélés miatt a terhelttel szemben a Btk. 97. § (2) bekezdés 1. mondatának II. fordulata alapján már nem alkalmazható, azaz a törölt elítélés, az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességet növelő súlyosító körülményként, de pl. az üzletszerű minősítés alapját képező tényként sem értékelhető. Mivel az erkölcsi bizonyítvány adatai szerint a hátrányos jogkövetkezmények alatt állók nyilvántartásából ezen két előzményi elítélés adatait törölték, az nem szerepel a másodfokú bíróság által lekért erkölcsi bizonyítványban sem, ezen elítélések adatait nem lehet a korábbi büntetések között feltüntetni és nem vehető figyelembe a büntetés kiszabása körében sem, mivel ezt jelen ügyben nem visszaeséssel kapcsolatban értékelte a bíróság.

[45] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pont alapján irányadó tényállás alapján vizsgálta a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen vont-e következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése törvényes-e.

[46] Az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta, hogy a vádlottra nézve az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályok alkalmazása kedvezőbb elbírálást eredményez-e. A másodfokú bíróság azonban nem osztotta a törvényszéknek a Btk. 2. §-a körében hozott döntését, miszerint az elbíráláskori jogszabályra áttérés indokolt. Az ítéltábla álláspontja szerint a vádlott terhén megállapított magatartások elbírálása során a Btk. 2. § (1) bekezdése alapján a főszabály szerint irányadó elkövetéskori büntető törvény az alkalmazandó.

[47] Az ítélezési gyakorlat következetes abban, hogy

[48] - a Btk. 2. § (1) bekezdése szerint főszabályként érvényesül, hogy a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni,

[49] - a Btk. 2. § (2) bekezdés ettől eltérés akkor engedélyez, ha a cselekmény az elbíráláskor hatályban lévő új büntető törvény szerint már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, ez esetben kerülhet csak sor az új büntető törvény visszaható hatályú alkalmazására,

[50] - a Btk. 2. § alkalmazása mindig a vád tárgyává tett bűncselekményre, illetve bűncselekményekre konkretizálva vizsgálandó (BH2013. 232.),

[51] - annak eldöntésénél, hogy az elkövetéskor vagy az elbíráláskor hatályos törvényt kell-e alkalmazni és melyik törvény eredményez enyhébb elbírálást, az alkalmazandó büntetés nemén és mértékén kívül a büntetőjogi felelősségre vonatkozó összes rendelkezést együttesen kell vizsgálni (BH2014. 201.).

[52] El nem mellőzhető jelentőségű, hogy sértett1 esetében bűncselekmény elkövetése az irányadó tényállás szerint nem volt bizonyítható, e cselekmények kapcsán a büntetőjogi felelősség megállapításának hiányában a büntető anyagi jogszabályok alkalmazása sem kerülhet szóba, azaz a vádiratban a vádlott terhére rótt e cselekményeknek Btk. 2. §-a körében sincs relevanciája.

[53] A Btk. 2. §-a szerinti vizsgálatot tehát kizárólag a büntetőjogi felelősség alapját képező sértett2 sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények elbírálása kapcsán kell elvégezni és azt kell eldönteni, hogy a sértett2 sérelmére elkövetett bűncselekmény az elbíráláskori Btk. alkalmazása esetén enyhébben bírálendő-e el.

[54] Terhelt1 vádlottnak sértett2 sértett sérelmére elkövetett cselekménye

[55] - az elkövetés idején hatályban volt Btk. alapján a 192. § (2) bekezdés I. és X. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés e) pontra figyelemmel az (5) bekezdés b) pont szerint minősülő emberkereskedelem büntettének minősül, mely 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő,

[56] - az elbíráláskor hatályos Btk. alapján pedig a 192. § (2) bekezdés a) pontra, (3) bekezdés IV. és IX. fordulatára és (4) bekezdés I. fordulatára figyelemmel az (5) bekezdés a) pont szerint minősül, melynek büntetési tétele szintén 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztés.

[57] Rögzíthető, hogy a cselekmények büntethetősége tekintetében nincs eltérés, a magatartások az elkövetéskori és az elbíráláskori törvény értelmében is bűncselekmények, illetve a minősítéshez igazodó tételkeret is ugyanaz. Az elkövetéskori jogszabály alkalmazásától való eltérés az általános részi rendelkezéseket összevetve sem indokolható, sőt, az elbíráláskori jogszabály esetén felmerülhet - figyelemmel a Btk. 459. § (1) bekezdés 14/b) és 26/d) pontra - a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontban foglalt szabály alkalmazásával a feltételes szabadságra bocsátás kizárásának lehetősége is. Mivel nem állapítható meg a Btk. 2. § (2) bekezdésben foglalt feltétel (a cselekmény az elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el), a főszabálytól eltérve, az elbíráláskori anyagi jogszabály alkalmazására nem kerülhet sor, ezért a másodfokú bíróság Terhelt1 vádlottal szemben az elkövetéskori jogszabályt alkalmazta.

[58] Az elkövetési magatartások értékelésekor a másodfokú bíróság figyelembe vette a

[59] - BH1982. 232. és a BH2005. 133. számú eseti döntések indokolását, melyben kifejtésre került az az általánosan elfogadott elv, hogy a jogszabály értelmezésénél alkalmazható az a módszer, hogy a Btk. rendszerében elhelyezett egyes bűncselekményeknél az azonos megnevezésű elkövetési magatartás azonos tartalommal értelmezhető, de az elemzést mindig az adott bűncselekmény sajátosságait figyelembe véve kell elvégezni,

[60] - a Kúria Bfv.II.1474/2018/9. számú határozat [39] bekezdését és a döntés elvi tartalmát, mely szerint a „másnak megszerzés” alatt alapvetően nem értendő más az emberkereskedelem, mint a kerítés kapcsán.

[61] A „másnak megszerzés” elkövetési magatartás értékelése kapcsán a kerítés tekintetében a bírói gyakorlatot alakító eseti döntések tartalmazzák, hogy

[62] - a „másnak megszerzés” tágabb fogalom, mint a közösülésre, fajtalanságra rábírás, minden olyan lehetőséget átfog, amellyel a kerítő lehetőséget teremt mások nemi kapcsolatára (BH1985. 51.),

[63] - megvalósulásához és befejezettségéhez elegendő, ha az elkövető a harmadik személy számára a passzív alannal való nemi cselekmény közvetlen lehetőségét létrehozza, megteremti, nem szükséges a nemi kapcsolatnak a megtörténte (BH1985. 51., BH2003. 8., BH2003. 142.),

[64] - többnyire a passzív alany befolyásolása, rábírása folytán valósul meg az elkövetői magatartás (BH2003. 142.), de más módon is lehetséges, megszerzés az is, ha az elkövető rábírja a passzív alanyt a közösülésre, vagy fajtalanságra, azaz a passzív alany elhatározásának e befolyásolás döntő motívummá válik, de az is, ha az elkövető csupán erősíti a passzív alany elhatározását, vagy kialakulóban lévő elhatározását, illetőleg, ha nemi kapcsolatra egyébként is hajlandó, vagy az általa befolyásolt partnereket összehozza egymással (EBD2016. B.12.).

[65] Mindezek alapján megállapítható, hogy a nemi kapcsolat közvetlen lehetősége megteremtésének folyamatába több fajta magatartás is illeszkedhet, lényegében mindennemű, a cél elérésére alkalmas cselekmény a „másnak megszerzés” törvényi tényállásába tartozik.

[66] A Kúria Bfv.II.1474/2018/9. számú határozatának [39] bekezdése és a döntés elvi tartalma szerint is, ha valaki haszonszerzés céljából megteremti a kiszolgáltatott helyzetbe hozott vagy helyzetben tartott, azaz kizsákmányolt passzív alany mással vagy másokkal történő szexuális kapcsolatának a közvetlen lehetőségét, a sértett megszerzésével emberkereskedelmet követ el. Ezzel az emberkereskedelem befejezett. Ha ezen túl a passzív alany és a harmadik személy között a szexuális cselekmény megtörténik, az a büntetés kiszabása körében értékelendő.

[67] Ezen elvek mentén eljárva a másodfokú bíróság álláspontja szerint sértett2 sértett esetében a jogi indokolás [19] bekezdésében foglalt cselekmények nem az „átad”, hanem a „másnak megszerez” elkövetési magatartás körébe vonhatók, ahogy arra az elsőfokú bíróság az indokolás [41] bekezdésében utalt is. Nem osztotta az ítéltábla a jogi indokolás [24] bekezdésében a stádium körében kifejtett törvényszéki álláspontot sem, e magatartások ugyanis a másodfokú bíróság megítélése szerint – függetlenül attól, hogy a sértett2 sértett és a harmadik személy között a szexuális cselekmény megtörtént vagy sem – a szexuális cselekmény közvetlen lehetőségének megteremtésével befejezett magatartásként értékelendők.

[68] A törvényszék által a jogi indokolás [28] bekezdésében foglalt cselekmény „elad” elkövetési magatartásként történt értékelése helytálló. A Legfelsőbb Bíróság a Bf.IV.1863/2000/3. számú határozatában kifejtette, hogy a „vétélár” nagysága közömbös, minthogy a cselekmény magát az emberi méltóságot sérti, ez pedig pénzben nem mérhető. A cselekmény a megállapodás megkötésével és a sértett átadásával-átvételével akkor is befejezett, ha a vétélár kifizetése egyáltalán nem, vagy csak utóbb – esetleg a sértett által hajtott haszontól függően vagy arra tekintettel, netán csak részletekben – történik.

[69] A minősítés szempontjából a másodfokú bíróság az alábbiakra is figyelemmel volt:

[70] - a vádlott terhén megállapított, ugyanazon sértett, sértett2 sérelmére megvalósított cselekmények között szoros tárgyi és személyi összefüggés, tér- és időbeli kapcsolat van, jellemzőjük a kizsákmányolási szándék, a folyamatosság, ismétlődés, a sérelmére a Btk. 192. § (2) bekezdés alá eső több elkövetési magatartással (másnak

megszerzés és eladás) megvalósított cselekmények ekként feltétlenül bűncselekményegységet képeznek,

[71] - a bűncselekményegységet alkotó egyes cselekmények e természetükből fakadóan egységes jogi értékelést vonnak maguk után, a minősítés a legsúlyosabban fenyegetett, illetve a hátrányosabb következményekkel járó részselekményhez igazodik, ezért mivel a „másnak megszerzés” elkövetési magatartással megvalósított részselekmények befejezett elkövetési alakzatúak, nem volt jelentősége a stádium szempontjából annak, hogy az „elad” elkövetési magatartás esetében a sértett átadására-átvételére nem került sor, az egységként értékelt magatartás befejeztként minősül.

[72] Ezért a másodfokú bíróság a vádlott sértett² sérelmére megvalósított, a vádlott terhén megállapított magatartást egységesen a Btk. 192. § (2) bekezdés I. és X. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés e) pontra figyelemmel az (5) bekezdés b) pont szerint minősülő emberkereskedelem büntettének minősítette.

[73] A törvényszék az irányadó ítéleti tényállásban rögzítette a

[74] - [13] bekezdésben, hogy minden kétséget kizáró módon nem bizonyítható, hogy Terhelt¹ 2018. augusztus és szeptember hónapokban az általa és az élettársa által használt, cím¹ szám alatti lakóházban akárcsak egy alkalommal is szexuális együttlétre ajánlotta fel tanú¹nak sértett¹, akiért először 2.000.- forintot, majd 5.000.- forintot kért alkalmanként,

[75] - [15] bekezdésben pedig azt, hogy minden kétséget kizáró módon nem bizonyítható, hogy Terhelt¹ 2018. tele és 2019. nyara közti időszakban 2-3 alkalommal az helységi¹ posta előtti útszakaszon felajánlotta tanú⁴nak, hogy sértett² szexuális kapcsolatot létesíthet, ha ezért fizet neki 15.000-20.000.- forintot.

[76] Indokolása [25] bekezdésében e körben kifejtette, hogy azon cselekmények tekintetében, amelyeket a törvényszék nem ítélt meg kétséget kizáróan bizonyítottként (sértett¹ felajánlása tanú¹nak, illetve sértett² felajánlása tanú⁴nak), szükségtelen volt felmentő rendelkezést hozni, ugyanis a vád tárgyává tett, de végül a történeti tényállásban meg nem állapított és a vádlott terhére rótt emberkereskedelem és kényszermunka büntette kísérletének értékelt cselekmények egységet képeznek, tekintettel arra, hogy az anyagi halmazat e cselekmények tekintetében csak látszólagos.

[77] Az elsőfokú bíróságnak a felmentő rendelkezés mellőzésével kapcsolatos jogi álláspontja sértett² sértett sérelmére megvalósított magatartás kapcsán - figyelemmel a sérelmére megvalósított magatartás bűncselekmény egységként való értékelésére – helytálló, mivel ha az egységbe tartozó egyes részselekmény elkövetése nem bizonyított, e részselekményt érintően felmentő rendelkezés meghozatala szükségtelen.

[78] sértett¹ sértett sérelmére megvalósított magatartás kapcsán a törvényszéknek az indokolás [25] bekezdésében a felmentő rendelkezés mellőzésével kapcsolatos jogi

álláspontja eltérő indok alapján ugyan, de a maga által alkalmazandónak tartott elbíráláskori Btk. alapján törvényes volt.

[79] A Nógrád Megyei Főügyészség a B.195/2019/95.BTÖ. számú vádiratában a Btk. 2. § (2) bekezdés alapján Terhelt¹ vádlottat sértett² sértett sérelmére a Btk. 192. § (4) bekezdés I. fordulatába ütköző, az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő emberkereskedelem és kényszermunka büntetével, míg sértett¹ sérelmére a Btk. 192. § (4) bekezdés I. fordulatába ütköző, az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő emberkereskedelem és kényszermunka büntetéként a Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletével vádolta.

[80] Az elbíráláskori anyagi jogi szabályok szerint ugyanakkor a Btk. 192. § (5) bekezdés d) pontja törvényi egységet teremt a több ember sérelmére megvalósított a (2) és (3) bekezdésben írt emberkereskedelmi tényállásokat megvalósító cselekmények esetében. Erre figyelemmel a jelen ügyben az elbíráláskori anyagi jogi szabályok szerint a sértettek száma a rendbeliség szempontjából valóban irreleváns lett volna, a cselekmények egy rendbeli bűncselekményként lennének értékelendők, így ezen indok miatt sértett¹ sérelmére nem bizonyított magatartások esetében a felmentő rendelkezés meghozatala valóban szükségtelen.

[81] Figyelemmel azonban arra, hogy a másodfokú bíróság a törvényszéktől eltérően az elkövetéskori anyagi jogi szabályokat alkalmazta, indokolt volt annak megvizsgálása is, hogy az irányadó tényállásban rögzített, sértett¹ sérelmére nem bizonyított magatartások esetében felmentő rendelkezés meghozatalának helye van-e. Az elkövetéskori jogszabály alapján az emberkereskedelem rendbelisége – a több ember sérelmére történt elkövetés törvényi tényállásban való megjelenítésének hiánya okán – a passzív alanyok számához igazodik, ezért sértett¹ és sértett² sérelmére megvalósított magatartások valóságos anyagi halmazatként értékelendők. Erre figyelemmel a sértett¹ sértett vonatkozásában nem bizonyított magatartások esetében önálló felmentő rendelkezés meghozatala indokolt. A bíróság nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére vonatkozó indítványához, felmentő rendelkezés esetén is a bíróságnak a büntetőjogilag helyesnek minősülő bűncselekmény miatt emelt vád alól kell a vádlottat felmentenie (BH1987. 423., BH1996. 351.). Tekintettel arra, hogy jelen ügyben a bíróság akként foglalt állást, hogy sértett¹ sérelmére megvalósított magatartások elkövetése nem bizonyított, a cselekmény kedvezőbb elbírálásának lehetősége nem merül fel, mivel bűnösségre vont következtetés hiányában joghátrány alkalmazására nem került sor, ezért az elkövetéskori jogszabály alapján minősítve a cselekményt a másodfokú bíróság a rendelkező részben rögzítette, hogy a vádlottat a Btk. 192. § (2) bekezdés X. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés e) pontja figyelemmel az (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő emberkereskedelem büntette miatt emelt vád alól felmentettnek tekinti.

[82] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[83] A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az

adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is.

[84] A Btk. 79. §-ban meghatározott büntetési célok a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A bűncselekmény elkövetőivel szemben kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia.

[85] A joghátrány megválasztása körében értékelendő körülményeket az elsőfokú bíróság nagyrészt hiánytalanul feltárta.

[86] A másodfokú bíróság enyhítő körülmény értékeli a vádlott megromlott egészségi állapotát (56/2007. számú BK vélemény II/12. pont).

[87] Az 56/2007. számú BK vélemény II/2. pontjában foglaltak alapján, ha az elkövető az ellene folyamatban levő büntetőeljárás hatálya alatt, erről tudva követi el a bűncselekményt, és ebből az előző eljárás eredményétől függetlenül a személyének fokozott veszélyességére lehet következtetni, a büntetőeljárás hatálya alatt történt bűnelkövetés súlyosító körülmény. Ez akkor állapítható meg, ha a terhelt az újabb bűncselekmény elkövetésekor bizonyosan tudatában volt az ellene folyó eljárások tényének, ha igazoltan erről tudva követi el a bűncselekményt, melyre akkor vonható következtetés, ha a megalapozott gyanú közlésére vele szemben már sor került és ezen időpont utáni az újabb bűncselekmény elkövetése. Ekkor súlyosító körülményként értékelhető, hogy terhelt annak ellenére követ el újabb bűncselekményt, hogy tudatában van annak, hogy vele szemben más ügyben már büntető eljárás folyik (FBK1994. 32.). Az elsőfokú bíróság ítéletének [5] bekezdésének kiegészítése folytán megállapítható, hogy Terhelt1 vádlottal szemben a Pásztói Járásbíróság számsor6, számsor8 és számsor9 számú ítéleteivel elbírált bűncselekmények esetében a megalapozott gyanút mikor közölték vele. Az adatok alapján bizonyos, hogy a jelen ügy tárgyát képező magatartások elkövetésekor tudott a vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárásokról, ezért a másodfokú bíróság súlyosító körülményként értékelte a három büntető eljárás hatálya alatti újabb bűnelkövetést.

[88] Szükséges vizsgálni a Terhelt1 vádlott terhén megállapított cselekmények absztrakt és konkrét tárgyi súlyát.

[89] Terhelt1 vádlott által megvalósított bűncselekmény absztrakt tárgyi súlya rendkívül jelentős, melyet a jogalkotó is kifejezésre juttatott azzal, hogy az öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett. A törvényalkotó a magatartást a különös részben meghatározott büntetési tételkeret meghatározásával - a társadalmi értékrendet is közvetítve - a legkiemelkedőbb tárgyi súlyú bűncselekmények között helyezte el.

[90] A jelen ügyben elbíralt cselekmény konkrét társadalomra veszélyessége körében értékelendő, hogy a tényállás szerint sértett² és a harmadik személyek között szexuális cselekmény nem történt, ellenben cselekmény magasabb tárgyi súlyát szemlélteti, hogy

jellemzője a kitartó, a sértettet több személynek felkínáló, különböző elkövetési magatartásokkal történő megvalósítás is.

[91] A vádlott személyében rejlő fokozott társadalomra veszélyesség értékelésekor el nem mellőzhető jelentőségű, hogy korábbi elítélései között nemcsak vagyon elleni, hanem vagyon elleni erőszakos bűncselekmény is volt, illetve, hogy a jelen ügyben sértettként szereplő sértett² sérelmére folytatólagosan elkövetett szexuális visszaélés büntette miatt is büntetést szabtak ki vele szemben.

[92] A társadalom hatékonyabb védelmének szempontjait előtérbe helyezve, az ilyen jellegű, a másik ember méltóságát semmibe vevő, élösködő bűncselekmények elkövetőivel szemben megfelelő szigorral történő fellépés szükséges annak elérése érdekében, hogy az emberkereskedelem nagy kockázatú és alacsony haszonnal járó tevékenységgé váljon. A generális és speciális prevenció eléréséhez megfelelő tartamú szabadságvesztés büntetéssel kell a bíróságnak azt az egyértelmű üzenetet megfogalmaznia, hogy a mások kiszolgáltatott vagy hátrányos helyzetét gátlástalanul kihasználó elkövetők magatartása milyen jogkövetkezményeket von maga után és ezáltal a társadalom minden tagjában és magában az elkövetőben is a jogkövető magatartás folytatását érvényre juttatni.

[93] A másodfokú bíróság egyetértett a törvényszék által kiszabott büntetés nemével, azonban a büntetés kiszabásánál értékelt súlyosító körülmények jelentős súlya miatt, valamint a büntetési célok elérése érdekében indokolt a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás hosszabb tartamban történő meghatározása, ezért az ügyészség fellebbezését megalapozottnak találta és a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát 8-8 évre súlyosította. Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság a vádlott terhén megállapított magatartást egységként értékelte, a Btk. 81. § alapján kiszabott halmazati büntetésre utalást mellőzte.

[94] A Btk. 35. § (2) bekezdés értelmében a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb vagy eggyel szigorúbb végrehajtási fokozat határozható meg. A másodfokú bíróság a vádlott betegségeire figyelemmel döntött a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti fegyház helyett Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont alapján börtön fokozat megállapításáról.

[95] A törvényszék az anyagi jogszabályokkal összhangban állapította meg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját és törvényesek a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelésére, valamint az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezések is.

[96] Az ítélet egyéb, a lefoglalt dolgokra és a bűnügyi költségre vonatkozó döntései is megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

[97] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet bevezető részéből a 2021. április 20-i tárgyalási nap feltüntetését mellőzte figyelemmel arra, hogy a tárgyalást elhalasztották, azon érdemi bizonyítás nem folyt.

[98] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontban meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés szerinti személyes adatok közül Terhelt1 vádlott tartózkodási helyének feltüntetését mellőzte, tényleges tartózkodási helyét pontosította.

[99] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[100] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 574. § (1) bekezdés és a Be. 613. § (1) bekezdés alapján Terhelt1 vádlottat kötelezte.

[101] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki, ugyanis a bűnösség kérdésében az első- és másodfokú bíróság nem helyezkedett más álláspontra. Kizárólag az elkövetéskori és elbíráláskori anyagi jogszabály alkalmazása körében kialakult eltérő álláspont vezetett a sértett1 kapcsán a vádiratban a vádlott terhére rótt, de az elsőfokú bíróság által senki által nem kifogásoltan kétséget kizáróan bizonyítottanak nem talált – azonban a másodfokú bíróság szerint alkalmazott elkövetéskori törvény szerint immár bűncselekményegységbe nem tartozó – cselekménnyel összefüggő elsőbírói álláspont rendelkező részben való megjelenítéséhez. A sértett2 sértett sérelmére megvalósított magatartások kapcsán pedig szintén nem a bűnösségről, hanem a jogi minősítésről szóló eltérő állásfoglalásra került sor (3/2007. BJE határozat, EBH2018. B.27.).

Budapest, 2023. július 6.

dr. Szalai Géza s.k.

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

Bíró Emese s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Balassagyarmati Törvényszék 2022. október 10. napján kihirdetett 19.B.113/2020/135. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.396/2022/22. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2023. július 6. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. július 6.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke